

Utlåtande Rotel I (Dnr KS 2022/1434)

## **Motion om ett utomhusbad i Stockholm samt flytt av Domstolsverkets verksamhet**

Motion av Karin Ernlund m.fl. (C)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.  
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

### **Föredragande borgarrådet Karin Wanngård**

Sammanfattning av ärendet

Karin Ernlund m.fl. (C) föreslår i en motion till kommunfullmäktige att berörda nämnder och förvaltningar skyndsamt ska ta fram ett förslag på inrättande av ett eller flera nya utomhusbad i Stockholm där särskilt Frihamnen, Värtahamnen och Söder Mälarstrand utpekats som önskade platser för etablering av utomhusbad. Vidare föreslås att exploateringskontoret initierar ett arbete för att hitta alternativ mark att erbjuda Statens Fastighetsverk för Domstolsverkets verksamheter.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Södermalms stadsdelsnämnd, Domstolsverket, Statens fastighetsverk, Stockholms Simförbund och Visita Stockholm. Stockholms Simförbund och Visita Stockholm har inte inkommit med svar.

*Stadsledningskontoret* delar motionens intention om att ta tillvara stadens närhet till vattnet genom att öka möjligheterna till rekreation och bad och anser att förslag på nya platser för inrättande av bad bör ta utgångspunkt från befintliga handlingsplaner och strategier samt alltid bör föregås av sedvanlig utredning. När det gäller Domstolsverkets lokalbehov konstaterar stadsledningskontoret att det inte är en uppgift för stadens förvaltningar att ombesörja lokaler åt Domstolsverket utan att domstolar i Sverige har eget lokalförsörjningsansvar.

*Exploateringsnämnden* noterar att det pågår ett arbete med att öka badmöjligheterna i Stockholm, bl.a. inom ramen för stadens kajstrategi och konstaterar när det gäller Domstolsverkets lokalbehov att det inte är en uppgift för exploateringskontoret.

*Miljö- och hälsoskyddsnämnden* ser positivt på att fler badplatser etableras i Stockholm och tillägger att nya badplatser alltid kräver en grundlig utredning av förutsättningarna på den aktuella platsen.

*Stadsbyggnadsnämnden* ser positivt på att tillsammans med berörda förvaltningar och bolag utreda och möjliggöra för badanläggningar vid strategiskt lämpliga platser i centrala lägen.

*Södermalms stadsdelsnämnd* påpekar att stadsdelsnämnden varken råder över vattenområdet eller kajen längs med Söder Mälarstrand varför lämpligheten till en flytande badanläggning på denna plats främst behöver bedömas av berörda nämnder och bolag inom staden såsom Stockholms Hamnar och trafikkontoret.

*Domstolsverket* upplyser om att den verksamhet som bedrivs på Ridderholmen, i de lokaler som Domstolsverket hyr, är Högsta förvaltningsdomstolens, Kammarrättens i Stockholm och Svea hovrätts domstolsverksamhet och inte Domstolsverkets egen verksamhet.

*Statens Fastighetsverk* har inga synpunkter på förslaget om att berörda nämnder och förvaltningar skyndsamt återkommer med förslag på ny lokalisering för utomhusbadet och konstaterar att SFV inte har något lokalförsörjningsansvar gentemot Domstolsverket, utan Domstolsverket är hyresgäst i SFV:s lokaler inom fastigheten Gamla stan 1:34 i enlighet med 12 kap. jordabalkens regler.

#### Föredragande borgarrådets synpunkter

Närheten till vatten gör Stockholm unikt. Med fler badplatser kan de som vill njuta av vattnet på ett tryggt och säkert sätt. Jag håller med motionärerna om att staden fortsatt ska kämpa för ett eller flera utomhusbad Stockholm, i både ytterstaden, närförort och mer centralt.

Den rödgröna majoriteten har skärpt uppdraget till stadens förvaltningar och bolag att planera för inrättandet av fler bad i staden. Det gäller både platser för spontanbad, strand- och bryggbad samt vinterbadplatser och bastubad. Vi ser också behov av att förbättra styrningen i frågan och har därför en aktivitet i budget om att reda ut var i staden det övergripande ansvaret för samordning av badsatsningar ska vara. Vi tror också att det skulle underlätta för fler badplatser om det generella badförbudet avskaffas och badförbud istället införs endast på platser som är olämpliga för bad. Det spontana badandet är redan utbrett i Stockholm och borde uppmuntras snarare än försvåras. Därför utreds under året för- och nackdelar med en sådan reform.

Vi har nyligen beslutat om två nya officiella badplatser: Vinterviken och Herrängens brygga. I Vinterviken kommer en brygga anläggas och sandstranden breddas. Flytbojar som avgränsar mot närliggande båttrafik ska placeras ut och tillgängligheten för personer med funktionsnedsättningar förbättras. I Herrängen ska den befintliga bryggan rustas upp, entrén till badplatsen ses över och tillgängligheten öka.

Stockholms Hamn AB har nu i uppdrag att i samverkan med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden särskilt utreda hur Söder Mälarstrand kan bli mer attraktivt och levande. Det är därför positivt att flera remissinstanser till motionen nämner Söder Mälarstrand som möjlig plats för utomhusbad. Här pågår ett arbete som jag hoppas snart kan ge resultat och som vi förhoppningsvis kan finna politisk enighet kring.

## Bilaga

Motion om ett utomhusbad i Stockholm samt flytt av Domstolsverkets verksamhet, dnr. KS 2022/1434-1

**Borgarrådsberedningen** tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

**Kommunstyrelsen** delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 26 april 2023

Karin Wanngård  
Kommunstyrelsens ordförande

**Reservation** av Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att kommunstyrelsen tillstyrker motionen
2. Att därutöver anföra följande

Det fanns bred politisk enighet över blockgränserna i frågan om att bygga en anläggning för bad i östra Riddarfjärden, vilket är relativt ovanligt när det kommer till stadsbyggnadsärenden i centrala Stockholm. Trafikkontoret tillstyrkte bygglov och till och med Länsstyrelsen har varit välvilligt inställda och beviljat ett tidsbegränsat bygglov. Mark- och miljödomstolen anser att det finns vissa oklarheter kring hur badanläggningen ska förankras i sjöbotten, och det långsiktiga planarbetet på Stora Essingen, vilket är såklart är beklagligt och något som vi invänder mot i sak.

Statens fastighetsverk (SVF) verkar ha tappat perspektiven och närheten till de medborgare, vars bästa det är deras uppgift att verka för. Sola, bada och lära sig simma är aktiviteter som enligt myndigheten är så pass störande att de riskerar Domstolsverkets verksamheter. Verksamhet som idag ligger bredvid en motortrafikled, en järnvägsbro och den mest trafikerade järnvägen i Sverige. SFV efterfrågade i sitt remissvar ”lösningar som inte förutsätter tillträde över Riddarholmen”, en formulering som avslöjar en i vårt tycke problematisk inställning till stockholmare som promenerar i sin stad.

SFV lägger därmed en våt filt över all möjlig framtida stadsutveckling på en av Stockholms absolut bästa platser – Riddarholmen – med argument att det skulle störa Domstolsverkets verksamheter. Vi menar fortsatt att Domstolsverket bör överväga en flytt av sina känsligaste verksamheter om de tänker stå fast vid att vår stad inte får levandegöras i dess mest centrala lägen, men har förståelse för att det beslutet inte är upp till stadens förvaltningar att fatta.

Vad gäller ytterligare platser för ett utomhusbad anser vi att en placering i Södra Värtan bör utredas ytterligare om det går att uppföra en anläggning utan risker kopplade till fartygstrafiken. Det är därtill brist på ordentliga badplatser inom Östermalms stadsdelsområde. Utifrån lärdomar av tidigare stadsutveckling i vattennära miljö, såsom Liljeholmskajen och Hornsbergs strand, kan vi konstatera att stockholmarnas efterfrågan på badmöjligheter är stor och bör tillgodoses.

Centerpartiet vill även skapa fler och bättre bad- och kallbadsmöjligheter i Stockholms olika stadsdelar. Där badmöjligheter helt saknas kan badflottar eller mer permanenta badbryggor placeras ut. En annan lösning är små kallbadhus med bastu som kan placeras längs med stadens stränder och kajer. Genom att skapa fler badmöjligheter avlastar vi också våra större strandbad som i flera fall lider av dålig vattenkvalitet. Fler av de badplatser som föreslagits i den av staden antagna handlingsplanen för nya bad bör skyndsamt tas vidare av berörda nämnder och särskilt i Brunnsviken, Hammarby sjöstad, västra Gröndal, Farsta Strand samt på norra Stora Essingen. Vi uppmanar stadsledningskontoret att ta ett helhetsgrepp i frågan och tillsammans med stadsdelarna ta fram ytterligare platser att utreda vidare.

Centerpartiet anser att Söder Mälarstrand lämpar sig särskilt väl för en badanläggning och uppmanar kontoret att i samarbete med övriga förvaltningar säkerställa att detta planeras för i arbetet med att se över Söder Mälarstrands utveckling. Vi har även föreslagit ett större utomhusbad i Hammarby Sjöstad, en stadsdel som trots sitt namn och sitt vattennära läge helt saknar badmöjligheter idag. Någon brist på strategiskt lämpliga platser i centrala lägen råder inte och det är dags för Stockholm att tillvarata sin potential som levande vattenstad.

## Ärendet

I motionen av Karin Ernlund (C) föreslås att berörda nämnder och förvaltningar skyndsamt ska ta fram ett förslag på inrättande av ett eller flera nya utomhusbad i Stockholm där särskilt Frihamnen, Värtahamnen och Söder Mälarstrand utpekats som önskade platser för etablering av utomhusbad. Vidare föreslås att exploateringskontoret initierar ett arbete för att hitta alternativ mark att erbjuda Statens Fastighetsverk för Domstolsverkets verksamheter. I motionen lyfts även historiken och frågan kring att Statens Fastighetsverk (SFV) överklagade det tillfälliga bygglov för en planerad flytande badanläggning vid Gamla stan till mark- och miljödomstolen.

## Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Södermalms stadsdelsnämnd, Domstolsverket, Statens fastighetsverk, Stockholms Simförbund och Visita Stockholm. Stockholms Simförbund och Visita Stockholm har inte inkommit med svar.

## Innehållsförteckning

|                                     |    |
|-------------------------------------|----|
| Exploateringsnämnden.....           | 6  |
| Miljö- och hälsoskyddsnämnden ..... | 8  |
| Stadsbyggnadsnämnden.....           | 10 |
| Södermalms stadsdelsnämnd .....     | 11 |
| Domstolsverket.....                 | 13 |
| Statens Fastighetsverk .....        | 13 |
| Reservationer m.m.....              | 14 |

## Stadsledningskontoret

**Stadsledningskontorets** tjänsteutlåtande daterat den 22 mars 2023 har i huvudsak följande lydelse.

I kommunfullmäktiges budget för 2023 framgår det att närheten till vatten gör Stockholms stad unik. Staden ska arbeta med att levandegöra stadens kajer och vattennära platser. Med fler badplatser kan de som vill njuta av vattnet på ett tryggt och säkert sätt. Stadens närhet till vattnet ska också tas tillvara genom att öka möjligheterna till bad, såväl sommar- som vintertid. Utomhusbadens betydelse som en samlingspunkt under sommarhalvåret är viktiga. Möjligheten för vuxna och barn till rekreation och bad i sitt närområde ska vara tillgängliga för alla oavsett inkomst.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden fick i budgeten för 2021 uppdraget att ta fram en handlingsplan för inrättande av nya offentliga badplatser i staden, tillsammans med exploateringsnämnden, trafiknämnden, idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna. Syftet med handlingsplanen är att peka ut förslag på platser där nya bad skulle kunna etableras. Materialet utgör ett underlag för stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och övriga berörda nämnder i den strategiska planeringen av staden. Handlingsplanen ger vägledning kring vad som behöver utredas och vilka lagar som gäller vid inrättande av ny offentlig badplats, allt för att underlätta och möjliggöra för fler badplatser i staden. Kommunfullmäktige beslutade även i juni 2022 om en ny kajstrategi för Stockholms stad med syftet att skapa mer stadsliv vid kajerna samtidigt som den rörliga sjötrafiken ska värnas.

Stadsledningskontoret delar motionens intention om att ta tillvara stadens närhet till vattnet genom att öka möjligheterna till rekreation och bad. Stadsledningskontoret anser att förslag på nya platser för inrättande av bad bör ta utgångspunkt från befintliga handlingsplaner och strategier samt alltid bör föregås av sedvanlig utredning. Vid bedömningen om en plats är lämplig som offentlig badplats behöver oftast även förhållandena på platsen utredas. Stadsledningskontoret konstaterar att det pågår ett arbete med att inrätta nya platser för strand- och bryggbad i och med implementeringen av handlingsplanen för nya bad.

När det gäller Domstolsverkets lokalbehov konstaterar stadsledningskontoret att det inte är en uppgift för stadens förvaltningar att ombesörja lokaler åt Domstolsverket utan att domstolar i Sverige har eget lokalförsörjningsansvar.

Stadsledningskontoret ser därför inte behov av ytterligare uppdrag i frågan om utomhusbad.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att Motion om av Karin Ernlund m.fl. (C) besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

### **Exploateringsnämnden**

**Exploateringsnämnden** beslutade vid sitt sammanträde den 23 mars 2023 följande.

1. Exploateringsnämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

*Reservation* av Svante Linusson (C), se Reservationer m.m.

**Exploateringskontorets** tjänsteutlåtande daterat den 23 februari 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Domstolar i Sverige har eget lokalförsörjningsansvar.

På Riddarholmen är SFV hyresvärd åt Domstolsverket men domstolarna kan ha andra hyresvärdar än staten. Det är inte en uppgift för exploateringskontoret att ordna lokaler åt Domstolsverket.

Stadsbyggnadsnämnden har tidigare beviljat tillfälligt bygglov på tio år för uppförande av en flytande badanläggning vid Munkbron i Riddarfjärden på Södermalm. Ingen ny detaljplan togs fram utan tillfälligt bygglov söktes på platsen. Exploateringskontoret tecknade en tidig markreservation med en byggaktör och planerade att upplåta platsen med arrende under samma tidsperiod som det tillfälliga bygglovet skulle gälla. Bygglovet överklagades och mark och miljödomstolens bedömning var att kommunens beslut om bygglov inte var förenligt med plan- och bygglagens krav för tidsbegränsat bygglov. Ett tillfälligt bygglov innebär att en verksamhet på sikt ska flytta till en permanent plats, i det här fallet till Stora Essingen. Domstolen ansåg dock att planerna på Stora Essingen var för oprecisa, det fanns också oklarheter kring hur hamnbadanläggningen var tänkt att förankras i sjöbotten, vilket påverkar möjligheterna att återställa platsen efter tio år.

När det gäller SFVs överklagande så har enligt PBL staten rätt att överklaga ett beslut som har gått staten emot i egenskap av fastighetsägare eller innehavare av särskild rätt till en fastighet.

Gällande motionärernas önskemål att berörda nämnder och förvaltningar skyndsamt återkommer med förslag på ny lokalisering för utomhusbadet så har kontoret arbetat tillsammans med andra förvaltningar och bolag för att hitta lämpliga platser för bad i allmänhet.

Inom Södra Värtan, som utgör ett delområde i Norra Djurgårdsstaden, har det inom ramen för framtagande av en ny detaljplan utretts om ett utomhusbad kunde uppföras utanför Saltkajen. Utredningar visade att närheten till Värtapiren och Frihamnspiren medför en risk för påsegling från fartyg och en kostsam skyddskonstruktion skulle behöva uppföras. Badets tänka placering i närheten till farled skulle också kunna påverka fartygens manövreringsutrymme.

Intresset för att anlägga eller driva ett bad i Södra Värtan har varit begränsat då platsen har ett perifert läge och begränsat solläge som skuggas av föreslagen bebyggelse närmast kajen. Idrottsförvaltningen har uttryckt att det inte finns behov av en stor badanläggning i Södra Värtan. För att vara lönsamt och kommersiellt intressant behöver ett bad utgöras av en stor anläggning som skulle ta mycket yta i anspråk. Det skulle försämra utsikten mot vattnet och utgöra en barriär mellan vattnet och kajstråket.

Kommunfullmäktige beslutade i juni 2022 om en ny kajstrategi för Stockholms stad med syftet att skapa mer stadsliv vid kajerna samtidigt som den rörliga sjötrafiken ska värnas. Söder Mälarstrand är en av de kajer där behovet av en översyn och bättre verksamheter är som störst. Stadens förvaltningar och bolag, däribland exploateringskontoret, kommer att utreda hur kajen längs Söder Mälarstrand kan skapa mervärde till stockholmarna och besökare inom flera områden varav bad är ett.

## **Miljö- och hälsoskyddsnämnden**

**Miljö- och hälsoskyddsnämnden** beslutade vid sitt sammanträde den 21 mars 2023 följande.

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner miljöförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på kommunstyrelsens remiss.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.



*Reservation av Ashna Ibrahim (C), se Reservationer m.m.*

**Miljöförvaltningens** tjänsteutlåtande daterat den 28 februari 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på att fler badplatser etableras i Stockholm. Det bidrar till att öka rekreativsmöjligheterna för stadens invånare och besökare. I Stockholm stads handlingsplan för nya bad 2022 redovisas förslag på möjliga nya badplatser i staden. I handlingsplanen lämnas även konkret vägledning kring vad som behöver utredas och vad som gäller i samband med inrättande av nya bad. Av de föreslagna platserna i handlingsplanen är ingen lokaliserad på de platser som nu föreslagits av Centerpartiet.

Etableringen av ett bad kräver grundliga utredningar och undersökningar. Badet behöver uppfylla grundläggande krav som finns preciserade i EG-direktivet om förvaltning av badvattenkvaliteten (2006/7/EG) och i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter och allmänna råd om badvatten (HVMFS 2012:14). Badvattnet ska vara tjänligt ur hygienisk synpunkt, vilket bedöms utifrån vattenprover som tas kontinuerligt sommartid under två badsäsonger.

För att kunna bedöma om en plats är lämplig som offentlig badplats behöver oftast även förhållandena på platsen utredas. Att anlägga en ny badplats kan ibland innebära en väsentlig förändring av livsvillkoren för växt och djurlivet och påverkan på ekologiska värden kan behöva utredas. Dessutom kan sedimenten på platsen behöva undersökas avseende förekomst av markföroreningar. Eventuella dagvattenutlopp, pumpstationer och bräddavlopp ska kartläggas. Närliggande farleder för båtar, småbåtshamnar ska klargöras, likaså tillgängligheten för allmänheten, kommunikationer och störningar för omgivningen.

Viktigt är att räddningstjänsten kan ta sig fram till platsen i händelse av en olycka och att räddningsutrustning ska kunna placeras ut i närheten av eller på badplatsen. Möjligheten att kunna placera papperskorgar och eventuella toaletter ska också vara tillgodosedd.

### **I motionen föreslagna platser**

#### *Värtahamnen och Frihamnen*

Två av de i motionen föreslagna platserna är Värtahamnen och Frihamnen. Platserna är lokaliserade nära varandra och ingår i stadsutvecklingsområdet Norra Djurgårdstaden.

En badplats i Frihamnen/Loudden har föreslagits tidigare, och ett nytt bad planeras inom pågående planarbete för Loudden/Norra Djurgårdstaden. Platsen ingick däremot inte i handlingsplanen för förslag på nya badplatser som miljöförvaltningen tagit fram under 2021. Skälet för det var att programarbete pågår och att hela området kommer att utvecklas. Förslag på lämpliga platser för nya bad skulle istället tas fram inom planarbetet Norra Djurgårdstaden. Miljöförvaltningen kan när det blir aktuellt

ta prover för att kontrollera badvattenkvaliteten och göra en bedömning om platsen är lämplig eller inte.

Värtahamnen och Frihamnen klassas som hamnområde. Enligt 18 § Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun är bad förbjudet inom hamnområden samt i närheten av markerade kablar. Badförbudet inom hamnområdet gäller inte vid friluftsbad som anordnats av kommunen samt 10 meter ut från utvalda strandlinjer markerade på bilagda kartor till ordningsföreskrifterna.

Värtahamnen och Frihamnen är belägna i områden för båtplatser med yrkestrafik, som förvaltas av Stockholms hamnar. Värtahamnen är Sveriges största passagerarhamn med omfattande färjetrafik till Finland och Baltikum. Inom Värtahamnen och Frihamnen finns inga utpekade friluftsbad i bilagorna till ordningsföreskrifterna där bad är tillåtet.

Utöver den ovan nämnda utredningen av förutsättningarna på platsen för att en badplats ska kunna etableras, behöver området i vattnet avgränsas med bojlinor för att inte riskera säkerheten för de badande. För detta krävs ett beslut från länsstyrelsen om begränsning i rätten att utnyttja utpekat vattenområde (förbud för maskindriven farkost inom det avgränsade området).

#### *Söder Mälarstrand*

Den tredje platsen som föreslås i motionen för etablering av ett nytt utomhus bad är Söder Mälarstrand som är beläget i en central del av staden, inom hamnområde med kajplatser för båttrafik. Inga badvattenprover har hittills analyserats från platsen och den behöver därför utredas. Beslut från länsstyrelsen behövs vidare om begränsning i rätten att utnyttja utpekat vattenområde.

Miljöförvaltningen kan bistå med utredning av platserna om nämnden får detta i uppdrag.

#### **Stadsbyggnadsnämnden**

**Stadsbyggnadsnämnden** beslutade vid sitt sammanträde den 23 mars 2023 följande.

1. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

*Reservation* av Mikael Blomstrand (C), se Reservationer m.m.

**Stadsbyggnadskontorets** tjänsteutlåtande daterat den 17 februari 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsbyggnadskontoret ser positivt på att tillsammans med berörda förvaltningar och bolag utreda och möjliggöra för badanläggningar vid strategiskt lämpliga platser i centrala lägen. Lämpliga lägen studeras löpande inom områdesplanering på kontoret i relation till både befintlig stadsmiljö och kommande stadsutveckling. Ett flertal nämnders ansvarsområden berörs av frågan om flytande badanläggningar, och

stadsbyggnadskontoret bidrar gärna till arbetet med lämplig lokalisering och utveckling av angränsade stadsmiljö. Ett strukturerat och dedikerat samarbete mellan förvaltningarna är en förutsättning för att en utveckling ska kunna ske.

I enlighet med stadens budget för 2023 ska kommunstyrelsen utreda hos vilken nämnd det övergripande ansvaret för samordning av olika typer av badsatsningar bör ligga.

Kommunstyrelsen ska även tillsammans med idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamnar planera för inrättandet av fler strand- och bryggbad där det är lämpligt och kartlägga möjligheterna att anlägga fler vinterbadplatser med möjlighet till bastubad.

Att utveckla stadens innerstadskajer för att tillskapa högre vistelsevärden ligger i linje med översiktsplanens mål om en god offentlig miljö där de offentliga rummen ska utvecklas på ett långsiktigt hållbart sätt för att kunna användas av allt fler som bor, verkar eller besöker staden. Kajstrategin, framtagen av trafikkontoret och Stockholms Hamnar i samarbete med flera av stadens förvaltningar och bolag och beslutad i kommunfullmäktige den 13 juni 2022, förtydligar ytterligare hur staden bättre kan tillvarata den potential som kajerna erbjuder samt hur kajerna kan skapa mervärde till invånare och besökare.

Det pågår planering för att påbörja en förstudie om stadsliv, rekreation och sjöfart utmed Söder Mälarstrand med deltagare från Stockholms Hamnar, trafikkontoret, exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret där även frågan om flytande badanläggning kommer studeras.

Frihamnen och Värtahamnen ingår i stadsutvecklingsprojektet Norra Djurgårdsstaden. Möjligheten att anlägga utomhusbad studeras inom ramen för det projektet.

Frågan om omlokalisering av verksamhet, i det här fallet Domstolsverket, måste ske i samverkan med fastighetsägaren och berör normalt inte stadsbyggnadskontorets verksamhet eller ansvarsområde.

### **Södermalms stadsdelsnämnd**

**Södermalms stadsdelsnämnd** beslutade vid sitt sammanträde den 23 mars 2023 följande.

1. Stadsdelsnämnden överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

*Reservation* av Lars Rottem Krangnes (C), Anne-Lie Elfvén (L) och Jonas Nilsson m.fl. (M), se Reservationer m.m.

*Ersätтарыttrande* av Erik Ehre (KD) som instämde i reservation anförd av Lars Rottem Krangnes (C), Anne-Lie Elfvén (L) och Jonas Nilsson m.fl. (M).

**Södermalms stadsdelsförvaltnings** tjänsteutlåtande daterat den 20 februari 2023 har i huvudsak följande lydelse.

I samband med stadsdelsnämndens sammanträde den 28 maj 2020 svarade nämnden på en remiss från kommunstyrelsen innehållande en motion av Peter Wallmark (SD) om att bygga ett kallbadhus vid Riddarholmskajen.

I stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande, som utgjorde nämndens svar på remissen, angavs att förslaget om ett kallbadhus vid Riddarholmskajen är intressant och att det sannolikt skulle medföra positiva effekter på platsen såsom ett rikare folkliv och möjligheten till bad. Vidare angavs att ett kallbadhus skulle påverka Riddarholmens möte med vattnet samt hur Riddarholmen upplevs från vattnet och från Södermalm och Kungsholmen samt vara ett mycket stort ingrepp i den känsliga kulturmiljön. Dessutom skulle Riddarfjärdens vattenspegel, som ingår i riksintresset, på ett betydande sätt påverkas. Påverkan på de kulturhistoriska värdena och mötet med vattnet behövde enligt nämndens svar utredas vidare. Exempel på faktorer som lyftes i nämndens svar och som behöver beaktas gäller badhusets storlek, placering, utformning samt tillgängligheten för allmänheten. Stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande och nämndens beslut i detta ärende finns som bilaga 2 och 3 i tjänsteutlåtandet.

En placering av en flytande badanläggning på annan plats, exempelvis vid Söder Mälarstrand, skulle enligt förvaltningen kunna medföra positiva värden för staden. Enligt förvaltningen finns dock flera stadsmiljömässiga utmaningar som behöver analyseras vidare.

I Kajstrategi för Stockholms stad 2022, som beslutades av kommunfullmäktige i juni 2022, anges bland annat Söder Mälarstrands utvecklingspotential: Generellt bör vattenkontakten förbättras genom att placera fler sittplatser, anordna bryggor och pontoner som kan nyttjas på olika sätt. Här finns möjlighet att skapa fler platser att utveckla kultur- och sportevenemang i syfte att aktivera kajen. Till exempel genom dansbana, kulturpaviljong, teater på vatten och konstutställningar.

Enligt förvaltningen skulle en placering av den badanläggning som beskrivs i motionen kunna utredas vidare utifrån de intentioner som finns i kajstrategin om hur Söder Mälarstrand bör utvecklas.

Förvaltningen vill i detta sammanhang påpeka att stadsdelsnämnden varken råder över vattenområdet eller kajen längs med Söder Mälarstrand varför lämpligheten till en flytande badanläggning på denna plats främst behöver bedömas av berörda nämnder och bolag inom staden såsom Stockholms Hamnar och trafikkontoret.

Avslutningsvis vill förvaltningen nämna arbetet staden bedriver utifrån Handlingsplan för nya bad 2022 som syftar till att förbättra tillgången till bad för stockholmarna. Handlingsplanen har identifierat lämpliga platser för nya bad inom staden. Söder Mälarstrand är inte identifierad som plats i handlingsplanen.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

### **Domstolsverket**

**Domstolsverkets** yttrande daterat den 3 februari 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Domstolsverket har granskat motionen om ett utomhusbad i Stockholm samt flytt av Domstolsverkets verksamhet.

Domstolsverket upplyser om att den verksamhet som bedrivs på Riddarholmen, i de lokaler som Domstolsverket hyr, är Högsta förvaltningsdomstolens, Kammarrättens i Stockholm och Svea hovrätts domstolsverksamhet och inte Domstolsverkets egen verksamhet.

Domstolsverket avstår i övrigt från yttrande över motionen.

### **Statens Fastighetsverk**

**Statens Fastighetsverks** yttrande daterat den 23 mars 2023 har i huvudsak följande lydelse.

SFV har av kommunstyrelsen Stockholms stad getts tillfälle att yttra sig över Centerpartiet i Stockholms stads motion (ert dnr KS 2022/1434) angående utomhusbad i Stockholm samt flytt av Domstolsverkets verksamhet. SFV får med anledning av detta anföra följande.

SFV har inga synpunkter på förslaget om att berörda nämnder och förvaltningar skyndsamt återkommer med förslag på ny lokalisering för utomhusbadet.

Angående förslaget om att exploateringskontoret ska initiera ett arbete för att hitta alternativ mark att erbjuda SFV för Domstolsverkets verksamhet så kan SFV konstatera att SFV inte har något lokalförsörjningsansvar gentemot Domstolsverket, utan Domstolsverket är hyresgäst i SFV:s lokaler inom fastigheten Gamla stan 1:34 i enlighet med 12 kap. jordabalkens regler.

Det bör med anledning av ovanstående noteras att SFV därvid har att iaktta hyreslagens regler och de förutsättningar, rättigheter och skyldigheter inom hyresförhållandet som hyreslagen ställer upp.

## Reservationer m.m.

### Exploateringsnämnden

#### Reservation av Svante Linusson (C)

1. att delvis godkänna förvaltningens förslag till svar på remissen samt
2. att därutöver anföra följande

Det fanns bred politisk enighet över blockgränserna i frågan om att bygga en anläggning för bad i östra Riddarfjärden, vilket är relativt ovanligt när det kommer till stadsbyggnadsärenden i centrala Stockholm. Trafikkontoret tillstyrkte bygglov och till och med Länsstyrelsen har varit välvilligt inställda och beviljat ett tidsbegränsat bygglov. Mark- och miljödomstolen anser att det finns vissa oklarheter kring hur badanläggningen ska förankras i sjöbotten, och det långsiktiga planarbetet på Stora Essingen, vilket är såklart är beklagligt och något som vi invänder mot i sak.

Statens fastighetsverk (SVF) verkar ha tappat perspektiven och närheten till de medborgare, vars bästa det är deras uppgift att verka för. Sola, bada och lära sig simma är aktiviteter som enligt myndigheten är så pass störande att de riskerar Domstolsverkets verksamheter. Verksamhet som idag ligger bredvid en motortrafikled, en järnvägsbro och den mest trafikerade järnvägen i Sverige. SFV efterfrågade i sitt remissvar ”lösningar som inte förutsätter tillträde över Riddarholmen”, en formulering som avslöjar en i vårt tycke problematisk inställning till stockholmarna som promenerar i sin stad.

SVF lägger därmed en våt filt över all möjlig framtida stadsutveckling på en av Stockholms absolut bästa platser – Riddarholmen – med argument att det skulle störa Domstolsverkets verksamheter. Vi menar fortsatt att Domstolsverket bör överväga en flytt av sina känsligaste verksamheter om de tänker stå fast vid att vår stad inte får levandegöras i dess mest centrala lägen, men har förståelse för att det beslutet inte är upp till stadens förvaltningar att fatta.

Vad gäller ytterligare platser för ett utomhusbad anser vi att en placering i Södra Värtan bör utredas ytterligare om det går att uppföra en anläggning utan risker kopplade till fartygstrafiken. Det är därtill brist på ordentliga badplatser inom Östermalms stadsdelsområde. Utifrån lärdomar av tidigare stadsutveckling i vattennära miljö, såsom Liljeholmskajen och Hornsbergs strand, kan vi konstatera att stockholmarnas efterfrågan på badmöjligheter är stor och bör tillgodoses.

Centerpartiet anser att Söder Mälarstrand lämpar sig särskilt väl för en badanläggning och uppmanar kontoret att i samarbete med övriga förvaltningar säkerställa att detta planeras för i arbetet med att se över Söder Mälarstrands utveckling. Centerpartiet har även föreslagit ett utomhusbad i Hammarby Sjöstad, en stadsdel som trots sitt namn och sitt vattennära läge helt saknar badmöjligheter idag. Någon brist på strategiskt

lämpliga platser i centrala lägen råder inte och det är dags för Stockholm att tillvarata sin potential som levande vattenstad.

### **Miljö- och hälsoskyddsnämnden**

Reservation av Ashna Ibrahim (C)

Se under exploateringsnämnden.

### **Stadsbyggnadsnämnden**

Reservation av Mikael Blomstrand (C)

Se under exploateringsnämnden.

### **Klistra in eller skriv text – 12 punkter Södermalms stadsdelsnämnd**

Reservation av Lars Rottem Krangnes (C), Anne-Lie Elfvén (L) och Jonas Nilsson m.fl. (M)

Se under exploateringsnämnden.